

A „MURAKÖZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“
Izlazi svaku nedelju
Čena mu je:
Na čelo leta 4 frt — kr
Na pol leta 2 frt — kr
Na četvert 1 frt — kr

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela u Čakovcu.

V E G Y E S T A R T A L M U H E T I L A P | N O V I N E Z A M E D J I M U R S K I P U K .

M E G J E L E N I K M I N D E N V A S Á R N A P . — I Z L A Z I S V A K U N E D E L J U

A keresztény egyház ünnepet ül, elhunyt szeretteink emlékének ünnepet. Ön-kénytelenül érezzük ma a hasonlat benyomását a haldokló természet hervadása és a földi lét mulandósága közt.

A természet erői emberré fejlesztik a gyenge csecsemőt, erejének öntudatában ez szolgáljává teszi nevelőjét, de végre fölényt amaz úgy bizonyítja, hogy újból más alakban anyai gondjaiba fogadja. Porból lettünk, és azzá leszünk.

Ezrivel tódul az emberiség e napon az enyészet birodalma felé, hogy elhunyt kedvesei iránti kegyeletét a hálás megemlékezés, a köny adójával rója le. Nehéz szívvel, saját mulandóságunk és enyészeteink tudatában üdvözöljük a számtalan koszorút, a kísérteties fényben lobogó lámpákat és mécseket, melyeket a kegyelet gyújt a sírokra, mint a szeretet megannyi lelkét; mely még a siron túl is felkeresi kedveltjeit, és néma ajkakkal szeretné ki fejezni érzelmeit.

Amott aranyos, csillárokat helyezett fájdalomnak márványoszlopai alá, emitt lobogó viaszgyertyákat alacsony sírhalmok mohosult hantjára. Egy szegény öreg bo-rul néma fájdalommal egy egyszerű fake-rezstre. E kereszt alatt egy 20 éves, nagy-reményű fiú nyugszik, atyjának egyetlen gyámolója öreg napjaiban. Már közel volt vágyai teljesüléséhez. A vizsga napján egy levélke tudatá a szerencsétlen apával fia elhunytát — amerikai párviadalban . . . . Mellette egy fiatal anya siratja egyetlen magzatát. Milyen örömmel, mennyi remény-nyel ápolta szegénykét, a sok átvirrasztott éj hatása most is meglátszik arcán, de a kegyetlen diphteritis itt is követelte áldozatát. . . . »Ki fog téged megint fö kelteni, ki mondja neked, hogy reggel van!« Egy fiatal, deli ifju, ellentéte a minket környező enyészethez, egy elveiért elvérzett szabadsághósti dicsőit, buzdítja társait honszere-tetre, hazafias tettekre.

Szép az élet, de drága halott, nemze-tünk nagy halottja, te nem cserélnél sok élövel, mert hiszen azon boldogító tudattal végeztél dicső életedet, hogy hazáért estél el. Neved élni fog, míg magyar él. Néma igénytelen sírodra a nemzet elismerése büszke emléket emelt. Evvel csak magun-kat tiszteltük meg, neved emléked tetteidben él.

A szabadság vértanújának sirjától a tudomány és művészet nagy halottjaihoz indul az ifjuság menete. Szavatok, műveitek buzdítottak bennünket, legyen a megemlé-kezés tanúsága annak, hogy nem felejtkezünk meg rólatok hazánk hirneves napszámairól.

A hűvös esti szellő hazatérésre int, nyugodjatok, legyen könnyű a hant, mely eltakar! Hisszük, hogy az lesz, mert Édes ott lenn megpihenni, Odalenn már nem fáj semmi.

PISZKER LAJOS.

CSARNOK.

Halottak napja.

Komoly nyugalom ül a nagy természetben...
A sötét ujjakat intve tartja élénk;
Térj magadhoz bűnös, ne sérted meg e napot,
Mít régóta már a halottaknak szentelénk!

És szót fogad minden... a kis madár sem sir...
Nincs lombja a fának, nem hull egy szál levél...
Csak a sírok között surran át egy szellő,
S így susog: Halottam, te már boldog levél...!

Nincsen virág a fán... pusztá, kopár minden...
S mégis, hogy hintve van viragokkal a sír—
S hogy el ne hervadjon, fájdalom könyvével
Öntözi a vesztet, aki felettte sír...!

Feldisznított sírok, koszorú keresztek,
Mi széppé varazsak a ridog temetőt...
De a hulló könyek mutatják, hogy e fény
Nem ad irt a szívnek, mert halva tudjuk „Öt“...

A jószágos szemek becsukvák örökre...
Nem szól már az ajak... lezárta a halál...
Elvezeték kegyeltünk... teljesült a jólat:
„Porra leszel ember, porból alkotattál.“

De a képzeletnek nem elég e jóslat,
Lerohan a sírba... feltépi ajtaját...
Nézették! nem sír most a gyászoló özvegy,
Mert képzeletében a multat éli át...!

Még mosolyog is hozzá...! Oh boldog család...
S ha szétfoszlik álma?... Ott áll a régi kép...
Istenem! a szívet miből alkotád, hogy
A kín ölé keze szálanként tépi szét...?

Mennyi csalódott szív nyert itt kibékülést...
Örök almot alszik gazdag, öreg, gyermek...
Vívak az ölettel, küzdöttek egymással,
Csatajukat mégis a halál nyere meg.

Elhullunk majd mi is az élet harcában,
Egy kereszti, s e gödör leand jutalmunk...
Óh! ... hogy zokog a szél... reszket a gyertyaláng...
A kis harang kongja: „Meghalunk, meghalunk...!“

Kongjal csak kis harang ... zugd óazi szél dalod!
Vigyétek az imat föl a magas égbe...!
Hogy kedves halottunk nyugó hantva felett
Lebegjen örökre haborítlan béke!

HORVÁTH GYULA

A „Mura örvénye.“

— Rajz —

Kovács Gyulától.

(Folytatás.)

Egyszer azután, mikor már néhány hétig nem láttuk, egy este, éppen feküdni készültünk, amint valaki erősen megrázta a csárda ajtaját. Hamar rám kaptam rongyos szűrőmet és siettem megnézni a késő érkezőt.

Hát uramfia! Sándort láttam magam előtt, ki „Jóestét“ köszöntve, berohant a szobába s bort kért, mert amint mondá menni akar.

Hoztam is neki két egész üveggel.

Régen nem láttunk már Sándor öcsém, .. mondám neki — hol az ördögbe kószálsz? az ember még csak híradet se hallja?!

Hej gazduram! ne is csudálkozzék, nagy az én bajom, sohse iszom, mégis mindig részeg vagyok.

... Ejnye no Sándor öcsém, hát mi bajod lehet? talán csak nem vagy szerelmes?

Hej! dehogy nem vagyok, az vagyok gazduram s nem is hiszem, hogy bele nem halok.

Halsz bizony, dehogy halsz, nem halt még abba senki sem. . . . Vedd el a kit szeretsz, s a baj gyógyítva van. Én is igen szerelmes voltam szegény feleségembe, már bizony csaknem azt hittem, hogy beiehalok, de akkor gondoltam, hogy el is lehet venni. — Mert olyan ám az a fehér cseléd féle, hogy csak izél az emberrel, hogy annál jobban háloiba kerítse. . . . Elvettem, azután már kutya bajom se lett.

... Könnyű volt kigyulmednek, — sóhajtott Sándor.

Hát ami nekem könnyű volt az, neked nehéz, Sándor öcsém? ... kiálték rá hetykén.

A kigyulmed felesége magához való parasztleány volt, de az enyim....

— Na és a láncza, csak a tied sem valami uri dáma?

— Az enyim? .. az enyim az uraság leánya.

— Tyhú! ... aki szentje van, öcsém megbolondultál? vagy az eszed ment el?

Ezzel egyet gondol, s mindkét kezével a fejére kap. „Igen, az eszem ment el! bolond vagyok ... bolondot beszéltem.“ ... Ezt mondva felugrik az asztaltól — most csak arra kérem gazduram, felelje el a mit mondtam. ... azután ... Isten áldja.

Még csak annyi időm sem volt, hogy jól utána nézzek, — vagy a köszönését elfogadhassem, már is, mint a vihar, rohant ki a csárdából, s azt se tudom merre, csak eltűnt a sötétben.

Igazán megvallva öcsém, úgy fájt a szívem szegény Sándornak e lelki szenvedésén — meg azután úgy meg voltunk szokva őt mindig vígan látni hogy sehogyan se akart e szomorúsága fejembe menni.

Ez időtől fogva nem láttuk őt többet. Ugy néhány napra rá a bojtár gyerekektől kellett meghallanom, hogy Sándor felmondta a szolgálatot. Beszámolt a ménesről becsületesen, azután elment a vidékre, de senkinek se mondta, hogy hova? Azért maradt minden a régiben. A ménes napon-kint csak ott legelészett a Mura mentén, új számadó gondja alatt, a szokott egyformaságban.

Lassankint mindenki elfeledni látszott szegényt, — a szép csikóst, — a mint a vidéken nevezték, csak én, meg a feleségem emiegettük naponként, úgy magunkra maradvá, csak mi nem tudtuk elfelejteni soha.

Ezenközben azután csodálatos hírek kerültek ki a faluból, az uraság leánya felől. Hisz tudhatjátok öcsém, hogy az oyan asszony népség bizony nem igen tud titkot tartani, meg azután könnyeben esik a lelkének, ha csak egy kicsit pletykázhat is valami felől.

Mert csak így történhetett meg, hogy az uraság szobaleányától a falu kutjái, innen pedig a malomba járó leányok útján a csárdaig került a hír, hogy az uraság leányát megkérte volna a gazdag Bákai Elemér ur, akihez az atya el is határozta feleségül adni. Csakhogy ezzel meg nem tellett be a mende-monda, hanem még azt is beszélték, hogy a kisasszony nem akar hozzá menni Bákai urhoz, mert mást szeret, s ha azé nem lehet inkább a halált választja. Miután pedig édes atyja hajthatatlan maradt, azóta mindig csak sír, senki-vel sem beszél, sehova nem megy, hanem bezárva tartja magát szobájában.

Ez a hír képezte a beszédet széles e vidéken. Erről beszéltek az urak a kastélyaikban, ezt lehetett hallani utca hosszat a faluban, ezt majd nem még a kakasok kukorikolásában is. Mignem egyszer, mint a villám terjedt el a hír, hogy az urasági lakban lakodalomra készülődnek.

Igy telt el néhány hét csendes egyformaságban. A nyár legszebb szakát érte el. Az idő verő-lényes volt. Csak egy nyüzsgött a sok munkas kéz a szomszéd mezőkön, versengve egymással a napi munkában.

A forró nyári napokat kellemes holdvilágos esték váltották fel, mintha a természet csak reme-kelni akart volna gyönyörű idejével.

Egy ilyen este üdögéitem én is, munkából hazatérve a ház előtt lévő kis padon szegény feleségemmel, az isten nyugtassa meg! a multak-ról beszélgettünk, a mint egyszerre a csárda mel-lett vezető országúton erős lödöbögést és patkó-csattogást hallanék közeledni. De nem igen értem rá gondolkodni, mert a következő perczben már egy sebesen vágatató lovas kanyarodott be az udvarra, kiben mindketten egyszerre Sándorra ismertünk.

Alig hogy kérdezhettem, hol járt? honnan jött? — mert ugyse felelt rá, ... már is azt kiál-tozta, cigányt, meg bort gazduram! de sokat ám, mert ma mulatni, berugni akarok.

Ugyan Sándor! beszélj már ... taggatam -- hol jártál? mi bajod? mi az ördög ütött hozzád, hogy olyan széles kedved kerekedett? . . .

Ne kérdezzon gazda uram, csak bort hozzon, ma mulatok, lakodalmat ülök! Hát nem tudja-e! hogy ma esküdtött az uraság leánya? . . . Ezzel felkapott egy tele üveget s addig le se vette a szájáról míg az utolsó cseppig ki nem itta belőle.

Ugyan ne iparkodj öcsém! mondám neki, holnap is meg azután is elég időt van még . . . Holnap!

Hej gazduram! nem élek én addig azértne is okoskodjék, jobb lesz tegye amtt parancsolok.

Ezzel, láttam, hogy ugye boldogulok vele — fogtam az üres üveget s mentem a pincébe, hogy megint tele hozzam. De Jézusom! amint kilépek, higgyek-e szemeimnek, ott állt előttem az uraság leánya, azon menyasszony ruhában, fűjen koszoru, haja kibontva mint egy selyem tenger uszott utána. Majd kővé meredtem, nem tudtam szóljak-e vagy imádkozzam. Ő belépett s lassan valamit magában suttogott.

Mikor már egy kicsit magamhoz tértem ijedséemből, kérdem: hogy mit keres itt a kisasszony ilyenkor s ilyen ruhában?

Csendesen . . . csendesesen . . . csak egyedül jöttem, . . . nem látott senkisémet, . . . Virágot kerestem . . . Itt van a koszoru ni már a fejemen . . . Nincs-e itt az, a kit . . . igazán szeretek?

Mint affele jó keresztény, — láttam, hogy meg van tébolyodva — keresztet vetettem.

Ezzel beljebb lépett, s a félig nyitott ajtón megpillantotta Sándort, — aki csak állt s egész zavartan bámulta — elsikította magát, hozzá rohant, megölelte, megcsókolta, azután karonfogta és szaladt vele a Mura partja felé. De ez mind olyan sebtén történt ám, hogy mire az udvarra értem hogy utánuk nézzek, egy zuhanást hallottam, és Sándort láttam a holdvilágnál a parton állva a vízbe bámészkodni. Épen indulni akartam én is utánuk, amint egy másik zuhanás és mindketten a Mura örvényébe voltak temetve.

Másnap úgy fogtuk ki őket halva, s az uraság megengedte, hogy egymás mellé legyenek temetve.

Hát most tudhatjátok öcsém, hogy miért bámultam úgy a „Mura örvényé“-be? . . .

H I R E K.

— **Cseresny és Sándor ur,** a nagy-kanizsai kir. törvényszék elnöke október 26-án Csáktornyan időzött. Ő nagysága hivatalosan megtekintette a kir. járásbírószéket.

— **Athelyezés.** A nm. igazságügyi Miniszterium a perlaki kir. járásbíróshoz Csáktornyáról athelyezte: Freytag Géza kir. segédtelevkönyvezetőt, Megyeresi Géza és Plichta Kázmér kir. járásbírószéki irnokokat, továbbá: Grész László kir. aljegyzőt, ki időközben Csáktornya város jegyzőjévé választatott meg.

— **A Csáktornyai iskolaszék,** — noha az új ciklusra a választás régen megtörtént s a megyei közigazgatási bizottság a választást helybenhagyta, mégis késik megalakulni. Kérdés: ki az oka annak, hogy az új iskolaszék csak névleg létezik s van-e szándéka az iskolaszéknek egyáltalában megalakulni s kötelességét teljesíteni? Egy tanügybarát.

— **A szarvasmarha és sertésenyésztés** céljából alakult bizottságba Muraköz területére tagokul a megye részéről megválasztottak. A Csáktornyai járásból: Szmodits Elek és Lopperszbeck József, a perlaki járásból: Szabó Imre és

Hirschler Miksa. Ugyan ezen bizottságba a megyei gazdasági egyesület saját kebeléből kiküldötte: a Csáktornyai járás területére Zakal Henriket és Horváth Antalt, a perlaki járás Mollnár Eleket és Mesztrics Gábert.

— **A posztikiszti Csáktornyan** Egy Budapesten időző Csáktornyai, cipőket vásárolt Budapesten s megbizta az illető céget, hogy a kiválasztott lábbeliket posta útján küldje meg neki. A csomag a napokban megérkezett s a vásárló több ismerősének megakárván mutatni az olesó cipőket, azok jelenlétében bontotta fel a csomagot. Azonban a csomagban csupa összevágott papír találtatott. Az a kérdés, hol vannak a cipők? Azokkal tartunk, akik úgy vélekednek, hogy véletlenségből az eladó cég elfelejtette a cipőket a csomagba tenni.

— **A varazdi dráva** hid még mindig oly állapotban van, hogy azon a közlekedés lehetetlen. A póstát s az utazókat a Dráván innen rekedt varazdi társaskocsik szállítják Csáktornyától a hidig, a hol csónakok közlekednek s tartják fenn az összeköttetést Horvátországgal.

— **A Csáktornya-zágrabi (zagorai) vasút** építési munkálatok serényen folynak. A Csáktornyai indóháztól a Drávaig még az ősz folyamán elkészítik a töltést, a hidakat s őrházakat. Az építési munkákat Csáktornyától Varazsdig Morandini Csáktornyai építőmester teljesíti. Érdemes az eddigi munkálatokat megtekinteni.

— **Kedden nov 3-án** Irsay B. Zsigmondné jutalomjátéka lesz. Ajánljuk a közönség szíves pártfogásába a tehetséges színésznőt.

— **Véglegesítés,** Pálya Mihály Csáktornyai polg. isk. igazgatót a vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr állomáson végleg megerősítette.

Szerk. izenet. Perlak. Becses tudósítását nem írta alá, tehát nem tudjuk, hogy kiküldötte. Ily kényes ügyet pedig a magunk szakálára nem szellőztethetünk. — Perlak. T. A küldött közlemény a jövő számban jöni fog. A többre nézve a beosztást egészen önre bizzuk. Csak minél rövidebben kérjük.

— **Kaufman és Simon** hamburgi bankárok mai hirdetésére különösen figyelmeztetjük olvasóinkat. A kinek hajlama van érdekes, csekély költségű szerencsisérletet tenni, annak ezt a számos és jelentékeny nyeresémmel bíró, államilag biztosított pénzsorsolást legjobban ajánlhatjuk.

A „Magyar Háziaszonyok Naptára“ 1886. évre már megjelent és beküldetett szerkesztőségünknek. Azaz általános elismerés, melylyel a naptár tavaly, első megjelenése alkalmával találkozott, és a fényes, a magyar irodalomban ugyszólván paratlan siker, melyet mindenfelé aratott, csak arra buzdította a „Magyar Háziaszony“ szerkesztőségét, hogy naptárját, melyhez e nemből hasonló az egész világirodalomban nem létezik, minél tökélethebbé tegye. A „Magyar Háziaszonyok naptárának“ sehol sem szabad hiányozni ott, hol a háztartás a takarékosság elvei szerint vezetetik. A „Magyar Háziaszonyok

naptára“ nemcsak gondos vezető és tanácsadó a háztartás minden ágában, hanem számos szépirodalmi közleményével kellemes szórakozást is fog nyújtani. A díszes kiállítású, 232 oldal terjedelmű naptár tartalma következő: 1. Csillagászati rész. 2. Általános rész. 3. Szépirodalmi és ismeretterjesztő rész. 4. Könyvtári rész. 5. Hertzéti rész. 6. Háziaszonyok rész. 7. Könyvtári rész. Ára: füzve 1 frt. Díszkötésben 2 frt. Vidékre bérmentes ajánlott küldésért 20 krral több. Megrendelhető (legszívesebben postautalvánnyal) a „Magyar Háziaszony“ kiadóhivatalában, Budapest nagy koroná-utca 19.

SZINÉSZET CSÁKTORNYÁN.

S z o m b a t o n, október 24-én adatott „A szökött katona“ Tarján Erzsébet és Siménfalvy ujonnan szerződött tagok első fellépésével. Tarján Erzsébetben a társulat ismét egy jó tagot nyert, ki nagyobb városok színpadjain is sikeresen szerepelt. Hamvai Kamillát adta Tarján Erzsébet, ki már ezen fellépésével is megnyerte a közönség tetszését, szerepének egyes részleteit szépen kidomborította, s a drámai jeleneteket hatásosan adta. Siménfalvy mint Tölgyi ezredes szépen megfelelt szerepének. Gergely volt Krassóy. Szerepét átérezve játszotta, különösen sikerült volt a siralom házi jelenete. Irsay mint Lajos elemében volt, csak úgy sziporkázott a vicz. Irsayné mint Korpádiné. Kovács mint Pista inas, Acs Flóra mint Juliska, Leövey mint gróf Monti, Olasz mint jegyző bele képzeltek magukat színpadunkba.

V a s á r n a p október 25-én Vanis Lajos ur műkedvelői fellépésével adatott „A falu rosza“, a helybeli kised óvoda javára. Vanis Lajos ur játéka rávallott aszorgalmas tanulmányozóra. A szép számmal jelenlevő közönség tetszés nyilvánítása nem is maradt el. Finom Rózsi volt Acs Flóra, játéka ment volt a mesterkéltégtől s a figyelmes szemlélő figyelmét nem kerülte ki a tehetség nyilvánulása. Mint Gono s Pista szép sikert ért el Leövey. Olasz (Fetedi Gáspár) tehetséges színész, ki nehéz szerepét sikeresen oldotta meg. — Sikeresen szerepeltek még: Olaszné, Krassóyné és Irsay.

K e d d e n október 27-én adatott „Don Caesar de Bazan“ francia vígjáték, Irsay Zsigmond társulati igazgató jutalmául Irsai játszotta a czimszerepet, a könnyelmű Don Caesar úgy, mint a becsülete védelmére komolyan fellépő Don Caesar hű alakítással adatott, s a jól felfogott szerepet folytonos figyelemben részesíté a szép számu közönség. — Krassóy volt a komor II-ik Károly király, kit igazi spanyol grandezza-lyal játszott a szereplő. Leövey mint Montfior marquis és Irsayné mint neje komikus szerepüket oly mulatságosan adták, mint milyent még nem látott a közönség, bár Irsayné eddig is sikeresen szerepelt mint komika. Leövey arczjátékával s szögletes mozdulatával nem egyszer keltett kacaját a közönség ajakán. Krassóyné mint Meritana ismét sikerülten alakított. Leszámítva azon alig észre vehető hibát, hogy a néptömeget egyetlen egy ember képviselte, a darab jól sikerült, a játszóknál több ízben tüntetettek ki tapssal. A darab szellemének megfelelően, s igen csinosan voltak a színészek kosztümözve.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Na dušni den.

Katolička cirkva denes svetka obdržava za spomenek naših ljubljenih pokojnikov, koji vu črni matere zemlji čakaju zadnjega suda. Denes čutimo utisek spodobnosti vmirajuće naravi zemeljskoga življenja.

Jakost narave človekom čini maleno dete, vu neznajučoj jakosti podloži si ovo odhranitelja, ali nazadnje posvedočava narav svoju jakost, da je iz nova prime vu svoju materinsku brigu iz praha smu postali i prah budemo. Na jezere idu ljudi ov dan na cintor, gde svaki za svojega pokojnika a na zadnje za sve moli. Š težkim srcem znajuć za naše vmrtelno telo, s suzami vu očii gledimo vnoge s venci okinčene grobe, i goreče lampe i sveće, koje štovanje proti pokojnikom psvedučavajuć. A ljubav i na drugom svetu pošće svoja drage i znemimi vustmi hoće izraziti svoja čuvstva.

Jeden siromak stavec kleči s bolećim srcem pred jednim drvenim križom, pod kojim počiva 20 let stari sin, koj bi svojemu

otcu jedini odhranitelj bil vu njegvoj starosti, i več je blizo bil k svojemu cilu, ali najedenput dobil je otec jeden list, da mu je sin vu dvoboju vumrl.

Polek niega plače jedva mati za jedino dete. S kakvim veseljem s kakvom radostjum odhranjivala je sirota svoje dete; vno ge nespane noći poznaju se joj još i vezda na obrazu, ali je nećimurni beteg i ovdii porobil svoju žrtvu.

„Tko bu tebe opet prebudil, tko ti bu rekel, da je jutro“

Jeden mladić čisto protivno proti svem kaj nas okružuje na grobu jednoga, koj je za domovinu vumrl nagovarja svoje pajda še na spodobnu ljubav proti domovini i na spodobne čine.

Lepi je život, ali draga je smrt. Ali zato ti ljubljeni pokojnik, koj si za domovinu stočil krv s vnogimi živučimi nebi menjal, jer si s onom lepom smrtjom vumrl, da si za domovinu alduval svoj život. Ime ti ostane, dok magjar živi. Na nemi grob ti podigne zahvalni narod lepi spomenik. S tim smo samo sami sebe poštuvali: ime ti samo po činih ostane.

Od groba ovoga, koj je za domovinu vumrl, idu mladići k grobu mudracov. Njihove reći, čini potirali su je, da naj bude vu spomenek znak toga, da se ne spozabimo naših velikih ljudih.

Hladni večernji veter opominja nas, da je doma treba iti. Počivajte, naj vam bude lehka zemlja, koja vas pokriva! Verujem da je tak, jer je tam lepo spati, tam več nikaj neboli.

ZABAVA.

Margit-otok

(Konec).

Budinpešt pri toliko napredkov ima takaj dva velike nazadke da nema drevja i da je v leti velika vručina. Malo je vu njem vrtovi i kad je suho vreme, ljudstvo mnogo trpi od velikoga praha. Niti vulice su ne sve čiste, niti proti Rakoša je na obranjen, koj varaša okoli vzeme i pun je praha, ako samo malo veter puše, celi varaš se zaprašii, jer nema nikakve obrane, koja bi zaprečivala pesku dolazek vu varaš.

Od ovih dvajuh naradkov oslobođen je Otok-Margit. Njegov zrak je navéke hladan a to zato, jer je pun zelenoga drvéća i zato, jer korenje drvéća dunavska voda oživljuje, a listje pak zrak zeleni vćini, da kroz ovo listje sunce nemre sijati.

Pesek Rakoša pak prije utone vu vodu nego li bi po zraku na otok došel. Na otoku je puno težakov, koji celi dan špricaju na

Kaj je novoga?

otoku, koje polevanje prek sto jezera forintah košta vrloga Jozefa főhercega posednika toga otoka.

Jednaki i s travom obrađeni komadi se svaki 2. ili 3. dan kosiju, na kojim je puno cvetni postelji je mnoga različitoga cvetja, koje samo vu toplih okolica rastu. Človek nezna sam, koju bi gledal, kaktusa ili pak lotusa, od ovoga cveta jeden list dosta bi bil našim prvim roditeljem Adamu i Evi mesto odelo; — ili pak bi gledal maleno liliomovo cvetje i foljondare, koje se samo vu izhodu vide na steni penjati.

Poleg ovih preteže se zjedne i zdruge strani dugi red cvetja, vu najlepšoj formi kak da bi arabeski bili tam namalani i samo na luftanje vun postavljani, — tak da bi jedna marljiva sobarica tam bežala i skup je zgrnula, da bi je občuvala od deždja i onda spazi, da je zemlja, i to kunšno nacifrana zemlja, — pravi tepih. Milion lepih gjungjov od jutrašnje rose posipalo je cvetje, a sunce se igra s njimi na nasladost ljudem, gostom kupališča.

Vu sredini toga veličanstvenoga vrta diže se lepo, i veliko kupelišče vu lepim bizanskim štilušu, visokom kulom, kojoj se bogato pozlađeni krov visoko vun sveti, med zelezaim drevjem na visoko i daleko, da ljudi na ladji već iz daleka vidiju, da nedu vu pustu zelinu niti vu divji vrt, nego vu paradizum.

Ali i ide peštanski puk na jezere, svake pol vure na novoj ladji, osobito po večerih posle denešnjega truda, da se zabadava navžijeju sirovoga zraka, kak truden ftič, ili žedna riba. Mnogi meštari, trgovci tam si nastaniju familiju, koju nemre odpeljati dalko na kupelj, kajti ga stališ k Peštu veže, ovak pak na večer k njim dojde i sam se počiva, i deca se mu jačiju.

Lepo videti, da se Njegvo Veličanstvo vu magjarskoj honvedskoj opravi tam seče s prevadjan od nekoliko gardištov i napetih inakov tam se nasladujuć vu ljepoti otoka.

Već je bilo letos 5—600 gostov vu kupališču. Jedna jestionica je na južnim a a druga na severnim kraju otoka, a skup ju veže konjska željeznica. Vu jednoj oštariji igra soldačka banda a vu drugoj pak cigani.

Išče je nekuliko hižah; vu jednoj je citavnica s širokimi i zrcalnim ganjki s galerijami, vu drugoj štacun, apoteka, trafik.

Još nekoja grada cvetja, trstika i drevja a med njim iduć po belim kamenitim putu komaj ti se hoće odvrnuti odnud, ali ako si znati željen ili te zoveju dunavski valovi proti izhodu, nebude ti žal, tam poslje lepih putih od lepih zidinah na nekoliko klastrof najdeš jednoga nepristojnoga brežuljka, od divjih grmov pokritoga, i kak jim odstraniš susmaste grane, začudjeno postojiš, kajti si na starinskih ruševinah.

To su ruševine od Margit-kloštra. Jedna visoka stena, kamenite stenge i vugli a med njimi podrtine bastje, na jedenput ti se izgubi duša vu starinsko vreme.

Pobožnoj duši je i to cirkva, makar ruševina! Više se diše od ovud duša, kak iz bližnje oštarije, a i predi se nazaj povrne dok prečuti prošlost sveta, da oni koji odspod prheju i oni su se vživali, ljubili su, mrzili su, borili su se a zakaj? . . . Da jim clovek iz tretjega stoletja samo mrmra imena, kak je Kisfaludy pital od mohačkoga polja:

„Na brežuljku sedi pastir, fučkajuć si pase čredo i nezna čiji prah počiva pod njim! . . .“

Oštro i dugo fučkanje prebudi te iz dubokoga premišlavanja, i uaj predi budeš mislil, da starinci fučkaju vu borbu, ali te spomene klopanje ladjinoga kotaca: da se žuri ako se s ovim dimo hoćeš peljati.

Vun iz ruševinah na luku!

Do tam vidiš još jedenput cvetuega vrta, i još ti glasi od mužike dirneju vuha i srce. Kak da bi iz zadušljive pivnice došel na dišeći, friški zrak; najedenput te ostaviju čudna čuvstva, opet si sadašnji clovek. Zakaj bi se s negdašnjim brnil, mislim: „Življenje je cil života!“ a „Za kratke radosti tak je kratki život!“

— Smrt sbog kupice vina. Prešlog meseca 13-ga popoldan med 6 i 7 mi vuri je Sokoli Andraš stanovnik iz Mahomfaja s Bartani Miklešom lepo pil vu pivnici na bregu Kerkatškand. Na jenput samo dojde bojtat Boršoš Jozef s Horva. (Farago) Jozefom i med krikum i kletvum prosi vino od Sokolija. On Boršošu taki da piti ali Horvatu med ovimi rečmi: „takvomu cloveku kakov si ti“ nije dal. Nato se Horvat razsrđi i prime svojega fokoša, da ga vudri Ali Bartanič stupi med nje i nije to dopustil. Bartanič je te dva s pivnice vun stiral i zapre pivnične vrata. Te počmeju oni vun kričati: čekajtel na putu bum vas! Bartanič je za kratko vreme odprl pivnične vrata, oni nutre ideju da je grozno zbijeju. Med tem Boršoš Bartaniča, a Horvat Sokolija je tak vudril po glavi da je siromak Sokoli za kratek čas tam taki vumrl. Zatam su se ti razbojniki razbežali, ali Boršoša su žandari najenput vlovili, koj je sve valual. A Horvat znajuć, da se nemore nikam skriti pred sudom sam se je javil 17-ga ovog meseca.

— V topil se je. Hirschl Fani stanovnica iz Tapolce je 14 ga vu zdenec opala, gde se prije vtopila, kak je pomoć došla.

— Veliki školski prijatelj. Smodič Viktor preločki podsudec je 100 frti prikazal medjimurskam školam i obečal je da svako leto bude to včinil tak dugo dok on vu onoj okolici činovnik bude. One sto forinti dobiju oni učeniki, koji najlepší napredek pokažeju vu magjarskim jeziku. Mi mislimo da ovaj čin ovog velikog školskoga prijatelja bude donesel svoje kamate.

— Körmendu se je sledeće dogodilo: Klemec Maria rodjena iz Rohonca je vu Körmend službu iskat išla. Kak iz kolodvora vu varaš ide, nekakov Altal Štefan se je k njoj prikopil i vzel ju je nato, da je pri njim bila prek noć Altalova hiža je vun varaša stala. Tam vu onoj hiži stanuje takajše Noha Ferenc soštar s svojom ženom. Kak je Altal s pucom dimo došel, veliju, da je soštarovu ženu vun poslal i do govoril se je s Nohaiom, da tu pucu zadušiju, jer ona ima peneze. Te tolvaji su to taki včinili i od nje 160 frti su vzeli. Njezino tezo su vu dvoru zakopali za kratko vreme, potle su ju vu vodu Čörön hitili, i počeli su novce trošiti. To je sve sudcu v oči palo i počme zroka iskati pošto ovi ljudi tak trošiju. I nazadnje je na razbojničstvo došel. Noha je sve valual istinsko, rekel je da ga je na to Altal vpotil. Altal sve taj. Vezda su obedva s ženami skup v reštu.

— Sreten clovek koj jeden million frti herba. Vu Tapolci iz van varaša stanuje jen čisto siromašni satler, koj je čisto na nikaj došel, tak da skoro svoj obitelj nemore održavati. Ne zdavna dobi jednoga lista iz Satmar varmegjije, gde mu piše fiškal da mu je jen rodjak vu Petrogradu (v Ruskoj) vumrl i ostavil više millionov rubelov na svoju daleku rodbinu, tak da i on najmenje pol milliona bude herbal. Kak to čita, sretnomu cloveku naj prvo to dojdevu glavu, da kak svojega herba zdigne najenput stira si ženu.

— Vu Bulgarii sve gori pomalo jer velike monarhe nedopustiju da bi ogenj vu plamen buknu. Englejska neče nikak da bi Bulgaria retarirala na svoje staro mesto zato sultan niti pitan neče biti. I Serbia bu morti svoje pravice dobila. Va Konstantinopolju još furt konferencia drži koja bude mira osegurala.

— Izhodski nemiri su čisto za nemili nemce i španjolce. Nesloga med njimi odonud je, jer nisu se mogli naravnati da čiji budu otoki Marolinski, Ken drugomu neče pustiti je Nemei čvrsto tajiju, da oni nepadaju k Španjolskoj vladi, nego njim.

— To takajše nemačka vlada je napravila, da su nemškoga hercega Albrehta jedno glasne zebrale na braunschveigskom spravišču za kakti bana. Stim je bismark s jednom korakom pak dalje stupil k cilju svojem, jer so je oslobodil od hercega Cumberlanda svojega neprijatelja.

— Visoki ministerium je k prilockom kot. kr. sudu iz Čakovca premistil: Gg. Freytag Gézu kr. podravatelja gruntovnice, Megyersey Gézu i Plichta Kázméra kr. pisare nadalje: Grész Lászlóa kr. podnotariša, koj je med tem izebzan bil za čakovečkog varošskog notariša.

Varaždinski dravski most je još vu takovim stališu, da na njem nije moči hoditi ili voziti se. Zato poštu i patnike na čunah pelaju prek.

Prirečja.

K.

Ki se srđi, sam si bude čišme zuval. Ki si neda dopovedati, ni mu moči pumoći.

Koj se na ljudsku zdelu sanada, već put gladen ostane.

Koj ima vėrnoga slugu, ima blago pri hizi.

Koj pita, rad ne daje.

Koj rad pleše, lahko mu se igra.

Koj na dveh stolcih sedi, lahko med nje opadne.

Koj vek putuje, nigde nestopi mesta.

Koj preveć izbira, malo kaj dobra dobi.

Koj neče delati, naj niti ne je.

Koj nerado daje, lahko zpričanje najde.

Koj se na vruće opeće, na mrzlo rad puse.

Koj nikaj neima, nikaj nemre dać.

Koj naredbe vun daje, treba, da je on prvi zvršava.

Koj svojega psa obesiti hoće, lahko vužinec najde.

Koj duga zplaća, pobolšava svoj imetek.

Koj sam beži, lahko ga je tirati.

Koj se med poseje meza, ga svinje pojedu.

Koj vnogo ima, vnogo i more dati.

Koj se v delo silom ponudi, prez plaše služi

Koj za vseh zdravje pije, sam svoje zapije.

Koj se sili nasuprot stavi, pravdu zgubiva.

Koj kani vticu vloviti, nesme s bićem pucati, nego povoljno pizkati.

Koj se po sebi nepozna, poznase popajdašu.

Koj je najbliže cirkve, k meši zadnji dojde.

Koj je sebi zločest, komu bude dober.

Koj kući, njemu se odpre.

Koj za kočku drži, pljusne gde hoće.

Koj s psi spi, s buhami se stane.

Koj bolje maže, bolje vozi.

Kojega ne pri delu, naj ga nebu pri jelu.

Koj se iz hrane zgizdava, već put j kruha strada.

Komu špot tomu hasen.

Koj je preveć spameten, za bedaka se drži.

Krivičen penez sto drugih iz zepa spravi.

Krivičnomu blagu tretji odvetek na, se ne veseli.

Komu Bog, tomu svetci.

Kovać ima klešča, da s rukmi v ogenj neđe Kuliko ljudih, tuliko čudih.

Kupuj dok senjem trpi.

Kratko veselje, dugo već put čini trpljenje.

(Drugi put dalje.)

GLAD FERENCZ učitelj.

OENA ŽITKA.

Kuruza	na vagi	5.80	6.10
"	stara	—	—
Pšenica	"	7.25	7—50
Hrč	"	6.—	6.25
Ječmen	"	5.50	6.25
Zob	"	6.—	6.80

LOTTERIJA

Bpešt 1885 17. november

43. 54. 18. 17. 60.

Szerkesztő: MARGITAI JOZSEF urednik.

Hirdetések.

4128. tk 85.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint te-lekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miként SÁROSY LÁSZLÓ ügyvéd által kép-viselt BUKOVECZ FERENCZNE szlakoveczi lakosnak KATONECZ GYÖRGY szla-koveczi lakos végrehajtást szenvedő ellen 286 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyé-ben a nagy-kanizsai kir. törvényszék terüle-téhez tartozó csáktornyai kir. járásbíróság területén levő Szlakovecz községi 6 ik sz. tjkvben 1—4 és 6—7 sor sz. a. felvett KA-TONECZ GYÖRGYÖT illető 1064 ftra be-csült fele s a szlakoveczi 148. sz. tjkvben 258. hr. sz. alatti 38 frtra becsült ingatlano-k s tartozékai

f. évi november hó 30-ik napján délelőtti
10 órakor

Szlakovecz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapítandó kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százaléka, vagyis 110 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában előírt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyan a kir. járásbíróság mint te-lekkönyvi hatóságnál 1885-ik évi július hó 10-ik napján 299 1—1.

2618 tk, 85.

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék terüle-téhez tartozó csáktornyai kir. te-lekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy HODOSÁN KÖZSÉG végrehajthatóknak, CSEMERIKA LÉNÁRD hodosáni lakos végrehajtást szenvedett elleni 557 frt 17 kr. tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a csáktornyai kir. te-lekkönyvi hatóság terüle-téhez tartozó a hodosáni 1053. sz. tjkvben A † 1417. hrsz. alatt CSEMERIKA LÉNÁRD tulajdonául felvett szántóföld és rét 1281 frtra becsült ingatlanok

1885 évi november hó 14. napjának d. e
10 órakor

a hodosáni község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százaléka készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. tkvi hatóság Csáktornyan 1885 évi május hó 16-án.

Séra István s. k.
kir. járásbíró.

297 1—1

ELADÓ.

Egy hintó

é z e g y t e l j e z
nyeregszerszám

mindkettő igen jó állapotban,
továbbá egy nagyobb

írdasztal

több fővel szintén jó állapotban
— eladó. —

Bővebbet Özv. Konyáry Mihályné
nál helyben, varazdi utca (saját ház.)

UNIVERSUM

Illustr. Zeitschrift f. Belletristik, Kunst und Wissenschaft. II Jahrgang. Jährl. 24 Hefte, halbmönl. Jedes Heft i. gr. lex-Form mit 3 Lichtdruck-Kunst-beilagen

kostet nur 50 Pf.

Abonnements bei sämtl. Buchhdlg. u. Postanstalten. Mitarbeiter die besten u. beliebtesten Schriftsteller u. Meister der Kunst. Das erste Heft ist erschienen u. beginnt mit einer grösseren Novelle aus dem altrömischen Afrika:

„Die Numidierin von Ernst Eckstein.“

Zu beziehen durch

Ph. Fischel's Filialbuchhandlung
in CSAKATHURN.

291 3—3

Pályázati hirdetmény.

Nedelicz mezővárosban — Zalamegyében a rom. kath. elemi iskolánál
a kántortanítói állomás türesedésbe jöven. annak betöltésére
pályázat hirdetik.

Ezen állomás évi jövedelme: 325 frt 50 kr. készpénz, szabad lakás és kert, 12 hold szántóföld és stola illeték.

Folyamodótól megkivántatik, hogy a magyar és horvát nyelvben ugy az orgonálásban tökéletes jártassággal bírjon, jó erkölcsi viseletű és tanítóképezde végzett legyen.

A kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, felhivatnak, hogy fentebbi képességeiket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat

a „nedeliczi iskolaszék elnökségéhez“

f. é. november hó 3-ig beküldeni sziveskedjenek.

Kelt N e d e l i c z e n 1885. október 21-én.

S Z E L E I G N Á C Z
i h. espléb.

294 2—2

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREBEN

Alapított
1873. évben.

HERLINGER M.

Alapított
1873. évben.

óras és ékszerész, Csáktornyan.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű

órák, arany, ezüstárak és ékszerekből

legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-bivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Mindennemű

R É G I Ó R Á K A T

ugyszintén

ARANY- és EZÜST TARGYAKAT

javitás végett jóttállás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árbas átvétetnek.

NB: Bátorokodom még jól berendezett optikai áruraktárat is a n. é. közön-ség szives figyelmébe ajánlani 209 35-*

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOKBAN

Nyujtsuk a szerencsének jobbnakat!

500,000

M Á R K A

Fényreemlékelt igér kedvesen eseten a hamburgi nagy pénzorszék, mely a magas kormány által jóváhí- gyatott sa biztosított.
Eme újabb jábékészítést előnyös berendezés abban áll, hogy rövid par hó lefolyása alatt 7 sorozatban 1,000,000 sorozatgy 50,000 nyeregménynek ke biztossan történni, ezek között vannak fényreemlékelt esetleg 500,000 „ a F k n. illetéleg:

1 nyer. a 300,000 marka	26 nyer. a 10,000 m.
1 nyer. a 200,000 „	56 nyer. a 5,000 m.
2 nyer. a 100,000 „	106 nyer. a 3,000 m.
1 nyer. a 80,000 „	253 nyer. a 2,000 m.
1 nyer. a 60,000 „	512 nyer. a 1,000 m.
2 nyer. a 40,000 „	818 nyer. a 500 m.
1 nyer. a 30,000 „	31,720 nyer. a 145 m.
2 nyer. a 20,000 „	16,990 nyer. a 800 „
5 nyer. a 10,000 „	200, 150, 124, 100, 94, 67, 40 és 20 markák.

E nyeregmények közül az első sorozat 2000-öt foglal magában, összesen 117,000 markával.

Az első fényreemlékelt 50,000 marká az onal- kedik a 2-lik 60,000 m., a 3. 70,000, a 4. 80,000 m., a 5. 90,000 m., a 6. 100,000 m., a 7-ben pedig es- legesen 500,000 spec. 300,000, 200,000 stb markák.
A sorozatok hivatalosan vannak megállapítva.
E nagy államling biztosított sorozat legke- sebbi húszaloz:

1 egész eredeti sorozatgy ára csak 3 frt 60 kr. fel megved „ „ „ 1 frt 76 kr. „ „ „ „ „ 90 kr.
Mindennemű megbiztosul, a jeus beküldés, posta utcai fizeses vagy az ország uszavelele mellett a legfelkiszáraztatásban teljesítetnek, a mindenké az állam címerrel ellátott eredeti sorozatgyet sállnak saját kezéhez kapja.
E megrendelésekhez a szákhelyes hivatalos ter- veselek ingyen mellékeltek, melyekből ugy a ny- remlények beszerzés az illető osztályokhoz, mint min- ton az illető helyesek is megállapítás a minden buzsa utcai érdekelteik felkiszáraztatás nélkül megállapítva a hivatalos húszalozt.

Kivételre a hivatalos alapszertet beruvenesen előre is megkötjük, a kesznek nyitkozunk nem tetesen esetében a húszalozt a sorozatgyetnek a post- riaszázaloztatás mellett viszálfozozdunk.
E nyeregmények kizszeteve mindig pontosan a az állam jeleses mellett törtetnek.
Csopoztatunk mindig a szerencse- kegyélye volt a érdekelteik felkiszáraztatás a leguagyobb nyeregményeket fizesük ki, többet kossit: 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000, stb. markákkal.
Egy új, a leguagyobb alapokra felkiszáraztatás vállalkozás eltarthatóság mindenütt a legelőkeltebb részvevőre lehet bizton számítani a ez oknál fogva kérés, hogy minden megrendelésnek megfellelőssük megfellelőssük mindenesetre

f. évi november hó 14 ig
hezauk beküldeni
KAUFMANN és SIMON
bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Keszenel köszöneteket nyitvanituk az eddig ajándékozott bizalomért, s kéjük a hivatalos ter- veselek mellékelte a magyiszere nyeregményekről meggyőződés, melyeket a sorozatgy A FÉNYREEM- 297 2-1.